

ingediend op **1893** (2023-2024) – Nr. 1
22 november 2023 (2023-2024)

Motie

van Filip Brusselmans, Anke Van dermeersch, Els Sterckx,
Yves Buysse, Johan Deckmyn en Chris Janssens

tot instelling van een belangenconflict
over het federale wetsontwerp
houdende diverse fiscale bepalingen

TOELICHTING

De Federale Regering diende in de Kamer van volksvertegenwoordigers het wetsontwerp houdende diverse fiscale bepalingen (*Parl.St.* Kamer 2023-24, nr. 3607/001) in dat een modernisering voorziet van de taks tot vergoeding der successierechten, ook wel bekend als patrimoniumtaks. De modernisering houdt de instelling in van een progressief tarief. De vergoeding der successierechten werd in 1921 ingevoerd ter vervanging van de successierechten bij organisaties die typisch gekenmerkt worden door het feit dat goederen nooit overgaan. Het gaat dus om een taks die het niet-heffen van successierechten bij die organisaties moet compenseren. De taks wordt geheven op het geheel van de bezittingen van de organisaties.

De Federale Regering voert aan dat de erfbelasting sinds 1921 veelvuldig gewijzigd is en progressiever is gemaakt, maar dat de patrimoniumtaks amper gewijzigd is doorheen de tijd. De huidige wetgeving voorziet een vrijstelling tot 25.000 euro. Die wordt verhoogd tot 50.000 euro en er wordt bepaald dat er voor die organisaties geen aangifte moet gebeuren.

De nieuwe tarieven van de taks zijn als volgt:

- op de eerste schijf van 50.000 euro: geen taks;
- op de schijf van 50.000,01 tot en met 250.000 euro: 0,15 procent;
- op de schijf van 250.000,01 tot en met 500.000 euro: 0,30 procent;
- boven 500.000 euro: 0,45 procent.

Dit wetsontwerp voert een forse belastingverhoging in voor organisaties die een patrimonium bezitten. In het verslag van de besprekingen in de Commissie voor Financiën en Begroting van de Kamer van volksvertegenwoordigers is volgend antwoord van federaal minister van Financiën Vincent Van Peteghem te lezen op vragen van commissieleden of het in realiteit geen belastingverhoging betreft: "Voor de wijziging van het Wetboek der successierechten betreffende de taks tot vergoeding der successierechten wordt een positieve budgettaire impact van 82 miljoen euro voorzien in 2022."

Er is weliswaar een gedeeltelijke vrijstelling voor de zorgsector, en de bestaande vrijstellingen voor het onderwijs en de erkende natuurbeheerders blijft behouden, maar voor andere sectoren met een doel van sociaal of algemeen belang is er geen vrijstelling voorzien. Ook de Raad van State wees bijvoorbeeld naar de sport- en de cultuursector die geen vrijstelling krijgen. Het antwoord van de gemachtigde van de minister luidt daarover dat de mogelijkheid tot autofinanciering voor die organisaties groter is. De minister ontkent niet dat bepaalde sectoren het slachtoffer zullen zijn van de belastingverhoging. Wat betreft de verantwoording voor de nieuwe vrijstelling voor de zorgsector antwoordt de vice-eersteminister dat hij begrip heeft voor de opmerking dat bepaalde actoren die een belangrijke bijdrage leveren aan onze maatschappij, impact zullen ondervinden van de hervorming van de patrimoniumtaks die beslist is in het kader van de begrotingsbesprekingen. Verder stelt hij ook: "In naam van de zoektocht naar middelen voor de Staat werd beslist om deze hervorming uit te voeren."

De realiteit is dus inderdaad dat ook veel vzw's met een sociaal oogmerk – en dus niet alleen vzw's of stichtingen die worden gebruikt voor vermogensplanning – meer belastingen zullen moeten betalen.

Een sector die ook getroffen wordt door de belastingverhoging en ook geen vrijstelling krijgt, is die van de dierenopvangcentra. In een brief heeft GAIA bezwaren tegen het federale wetsontwerp en het niet voorzien van een vrijstelling voor de dierenopvangcentra geuit. De dierenrechtenorganisatie wijst er in een brief van 3 november 2023 op dat het om organisaties gaat die bijna uitsluitend gefinancierd

worden via vrijgevigheid van het publiek en dat de patrimoniumtaks hun actiemogelijkheden beïnvloedt.

GAIA stelt terecht dat het patrimonium van die opvangcentra ten dienste staat van het doel van die organisaties, met name het verbeteren van het lot van dieren. Het gaat om ruimten die noodzakelijk zijn voor het opvangen, verzorgen en beschermen van de dieren. De organisatie besluit: "Deze verhoging kan niet gerechtvaardigd worden, noch op morele gronden, noch op budgettaire gronden, gezien de beperkte middelen die zij oplevert."

De 119 Vlaamse dierenasielen krijgen een subsidie van de Vlaamse overheid van in totaal 775.000 euro. Zij krijgen ook middelen voor de opvang van in beslag genomen dieren. Veel dierenasielen hebben het financieel echter nog altijd zeer moeilijk om hun activiteiten gefinancierd te krijgen en zijn dus nog altijd in de eerste plaats afhankelijk van private ondersteuning.

Een andere sector die initieel ook getroffen zou worden, is die van de maatwerkbedrijven. Die vzw's hebben nochtans een uitgesproken sociaal doel, met name het tewerkstellen van personen met een arbeidshandicap, met een psychosociale beperking of kwetsbare personen die om persoonlijke redenen minstens 24 maanden geen betaalde beroepsarbeid hebben verricht. Via een amendement wordt nu alsnog een vrijstelling voorzien voor de maatwerkbedrijven. De vrijstelling voor deze sector is uiteraard een goede zaak, maar bevestigt tegelijk alsnog hoe ondoordacht het wetsontwerp wel is en dat het ook patrimonium viseert dat het algemene nut dient.

Er moet dus vastgesteld worden dat nog altijd veel organisaties die een behaarswaardig doel nastreven en daarom niet zelden ook subsidies ontvangen van de Vlaamse overheid, getroffen worden door de verhoging van de patrimoniumtaks: sportverenigingen, cultuurverenigingen, dierenopvangcentra en allicht nog verenigingen uit andere sectoren. Het is onaanvaardbaar dat organisaties die door Vlaanderen gesubsidieerd worden wegens hun inzet voor het algemeen belang nu het slachtoffer zijn van een federale belastingverhoging en dat een belastingverhoging het realiseren van hun doelstellingen in het gedrang brengt.

Filip BRUSSELMANS
Anke VAN DERMEERSCH
Els STERCKX
Johan DECKMYN
Yves BUYSSE
Chris JANSSENS

MOTIE

Het Vlaams Parlement,

- gelet op:
 - 1° artikel 143, §1, van de Grondwet dat bepaalt dat de federale Staat, de gemeenschappen, de gewesten en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie in de uitoefening van hun respectieve bevoegdheden, de federale loyauteit in acht moeten nemen met het oog op het vermijden van belangenconflicten;
 - 2° artikel 32 van de gewone wet van 9 augustus 1980 ter hervorming van de instellingen dat bepaalt dat een parlement met drie vierde van de stemmen om schorsing kan vragen van de behandeling van een wetsontwerp of -voorstel in een ander parlement als het van oordeel is ernstig te kunnen worden benadeeld door dat ontwerp of voorstel;
 - 3° het wetsontwerp houdende diverse fiscale bepalingen (*Parl.St.* Kamer 2023-24, nr. 3607/001) dat momenteel in behandeling is in de Kamer van volksvertegenwoordigers;
 - 4° de bepalingen in dit wetsontwerp over de taks tot vergoeding van successierechten, ook wel patrimoniumtaks genoemd, die betaald moet worden door organisaties die geen successierechten betalen;
- overwegende dat:
 - 1° het wetsontwerp de patrimoniumtaks hervormt, maar dat die hervorming gepaard gaat met een forse belastingverhoging die de federale overheid 82 miljoen euro moet opbrengen;
 - 2° de federale minister van Financiën ook toegeeft dat die belastingverhoging kadert in een zoektocht naar middelen voor de federale Staat;
 - 3° er in het wetsontwerp een terechte vrijstelling wordt voorzien voor zorginstellingen, maar geen vrijstelling voor dierenopvangcentra, sportverenigingen en cultuurverenigingen;
 - 4° de federale minister van Financiën niet ontkent dat die belastingverhoging ook allerlei organisaties treft die een behartenswaardig maatschappelijk doel nastreven;
 - 5° het belasten van de patrimonia van die organisaties uitermate laakbaar is omdat die patrimonia niet ten dienste staan van private belangen, maar wel van het algemeen belang;
 - 6° de activiteiten van die organisaties niet horen te worden afgeremd door belastingen, maar net moeten worden gestimuleerd;
 - 7° het passend zou zijn dat de organisaties die zich maatschappelijk inzetten en wiens patrimonium het algemeen belang dient, worden vrijgesteld van het betalen van de patrimoniumtaks;
 - 8° ook de dierenrechtenorganisatie GAIA al aan de alarmbel trok over de gevolgen van het nieuwe wetsontwerp;
 - 9° veel door de belastingverhoging getroffen organisaties activiteiten ontplooiën in sectoren die behoren tot de Vlaamse bevoegdheden en omwille van hun inzet voor het algemeen belang bovendien vaak subsidies ontvangen van de Vlaamse overheid;
 - 10° deze federale belastingverhoging de federale loyauteit dus geenszins in acht neemt;
- verklaart ernstig te worden benadeeld door het wetsontwerp houdende diverse fiscale bepalingen en meer bepaald door titel 3 van het ontwerp dat wijzigingen aanbrengt aan het Wetboek der successierechten betreffende de taks tot vergoeding der successierechten;

- vraagt de schorsing van de behandeling van het voormelde wetsontwerp in de Kamer van volksvertegenwoordigers met het oog op overleg.

Filip BRUSSELMANS
Anke VAN DERMEERSCH
Els STERCKX
Johan DECKMYN
Yves BUYSSE
Chris JANSSENS